

СЕКЦІЯ № 3 «БІБЛІОТЕЧНІ, МУЗЕЙНІ, КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВІ ТА ТУРИСТИЧНІ СОЦІОКУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ»

Л.М.АРХИПОВА,

доктор технічних наук, доцент,
завідувач кафедри туризму Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу,
м. Івано-Франківськ

ІНТЕРАКТИВНА ПРАКТИКА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ ОБ'ЄКТІВ

Тлумацький район розміщений на сході Івано-Франківської області на Покутській рівнині неподалік від обласного центру на відстані 25 км. Порівняно з іншими районами Прикарпаття характеризується слабким розвитком туризму. Серед відомих природних туристичних об'єктів – Дністровський регіональний ландшафтний парк (РЛП), площа якого 5500 га протяжність в межах досліджуваного району становить 82 км

Отже, актуальним є предмет дослідження даної роботи, що полягає у залученні об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та історико-культурної спадщини до туристичних ресурсів Тлумацького району, популяризація їх шляхом додавання об'єктів і їх туристичного опису до інтерактивної карти.

Ознайомившись з туристичним потенціалом Тлумацького району та провівши польові дослідження території, було визначено географічні координати об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення за допомогою GPS-навігатора (табл.1).

Таблиця 1 – Географічні координати об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення Тлумацького району

№ п/п	Назва об'єкта та місце знаходження	Координати
1.	Ботанічний заказник «Меленища» (с.Паланичі)	48°30' пн.ш. 24°84' сх.д.
2.	Ботанічна пам'ятка природи «Липова алея» (с. Паланичі)	48°53' пн.ш. 25°21' сх.д.
3.	Ботанічна пам'ятка природи «Потіцька гора» (с. Паланичі)	48°76' пн.ш. 24°29' сх.д.
4.	Пам'ятка садово-паркового мистецтва Тлумацький парк (м. Тлумач)	48°49' пн.ш. 24°57' сх.д.
5.	Заповідне урочище «Цовдри» (с. Грушка)	48°56' пн.ш. 25°04' сх.д.
6.	Ботанічна пам'ятка природи «Городище» (с. Хотимир)	48°19' пн.ш. 25°55' сх.д.

«Стан та перспективи розвитку культурологічної науки України»

7.	Заповідне урочище «Хотимирське» (с. Хотимир)	48°45' пн.ш. 25°17' сх.д.
8.	Ботанічний заказник «Пугачівка» (с. Гарасимів)	48°47' пн.ш. 25°00' сх.д.
9.	Ботанічна пам'ятка природи «Ліса гора» (с. Гарасимів)	48°34' пн.ш. 25°21' сх.д.
10.	Комплексна пам'ятка природи «Данчиця» (с. Підвербці)	48°21' пн.ш. 25°35' сх.д.
11.	Водоспад «Дівочі сльози» (с. Ісаків)	48°49' пн.ш. 25°21' сх.д.
12.	Ботанічна пам'ятка природи «Петрівська липа» (с. Петрів)	48°08' пн.ш. 25°13' сх.д.
13.	Заповідне урочище «Нижнівське»	48°32' пн.ш. 25°10' сх.д.

Під час натурних спостережень була виконана естетична оцінка рекреаційної території Тлумацького району відповідно до «Методичних рекомендацій щодо проведення естетичної оцінки території...» [1]. Географо-естетичні критерії оцінки ландшафту визначають ступінь рекреаційної цінності компонентів ландшафту. Підрахувавши кількість балів, сума показників становить 9 балів з 16 можливих (табл.2), що свідчить про високі географо-естетичні критерії ландшафту досліджуваного району.

Таблиця 2.2 - Географо-естетичні критерії оцінки ландшафту

№	Критерій	Умови оцінки місцевості	Бал
1.	Гармонія природних та антропогенних об'єктів	є антропогенні об'єкти, які незначно порушують ландшафт	1
2.	Наявність на ділянці мальовничих урочищ, затишних куточків, де приємно відпочивати, насолоджуючись красою природи	є більше 3-х мальовничих урочищ (або, якщо ділянка невелика, вона сама по собі є мальовничим урочищем)	2
3.	Наявність на ділянці визначних пам'яток, таких, як химерні скелі, водоспади, вікові дерева, скупчення чарівних рослин, квітів, пам'ятники історії і культури тощо.	незначна кількість визначних пам'яток	1
4.	Наявність на ділянці оглядових майданчиків, з яких відкриваються гарні краєвиди	оглядові майданчики відсутні	0
5.	Виразність рельєфу місцевості	горбиста або пересічена місцевість	1
6.	Виразність водних об'єктів	більшість присутніх (або тих, що межують) водних об'єктів виразні, тобто мають мальовничі береги, чисту воду тощо	2
7.	Різноманітність і чергування рослинних угруповань	на ділянці чергуються декілька (більш 2-х) рослинних угруповань (хвойний ліс з березовими гайками та галявинами)	2
8.	Різноманітність тваринного світу ділянки	можна зустріти лише комах, дрібних звірів і птахів	0
Сумарний бал за критеріями		9	

Після проведення польових досліджень та узагальнення зібраної інформації було створено інтерактивну карту за допомогою Вікімапії (рис. 1,2).

Вікімапія (Wikimapia) - міжнародний безкоштовний веб-сайт, географічна онлайн енциклопедія, мета якої полягає в тому, щоб відзначити і описати всі географічні об'єкти на Землі [2].

Вікімапія являє собою інтерактивну карту на основі Google Maps API, яка складається з інформаційного шару, створюваного користувачами, супутникових фотографій (картографічної підоснови) Google maps та інших джерел. На карті можна підсвітити і вибрати будь-який об'єкт і подивитися його опис. Щоб знайти якийсь конкретний об'єкт, потрібно вказати його назву або координати в пошуковому рядку.

Переглядаючи карту Вікімапія, користувач бачить об'єкти, обмежені контурами, і може отримати їх текстовий опис. Додавання фотографій і виділення нових ділянок карти доступно будь-якому відвідувачу сайту, але редагування об'єктів доступно лише зареєстрованим користувачам. Об'єкти також позначаються категоріями, в режимі пошуку відображаються тільки ті з них, в описі яких присутній дана категорія.

Будь-який користувач може створити новий об'єкт. Для цього потрібно намалювати його контур на карті, і, при бажанні, додати опис. Саме це й було нами зроблено для досліджених вище об'єктів Тлумацького району. Також до кожного позначеного ділянки можна вибрати категорії, додавати фотографії цього об'єкта, відеоролики з YouTube і посилання на сторінку в Вікіпедії для цього об'єкта. Шар позначок Вікімапія можна підключити до програми Google Earth. При необхідності можна помістити виділений фрагмент карти на свій сайт або в блог.

На рис. 1 і 2 представлено процес створення інтерактивної туристичної карти Тлумацького району Івано-Франківської області у Вікімапії. Додані пам'ятки можна переглянути навівши курсор на потрібний населений пункт, а саме на контур описаного об'єкта і зліва з'явиться інформація про нього.

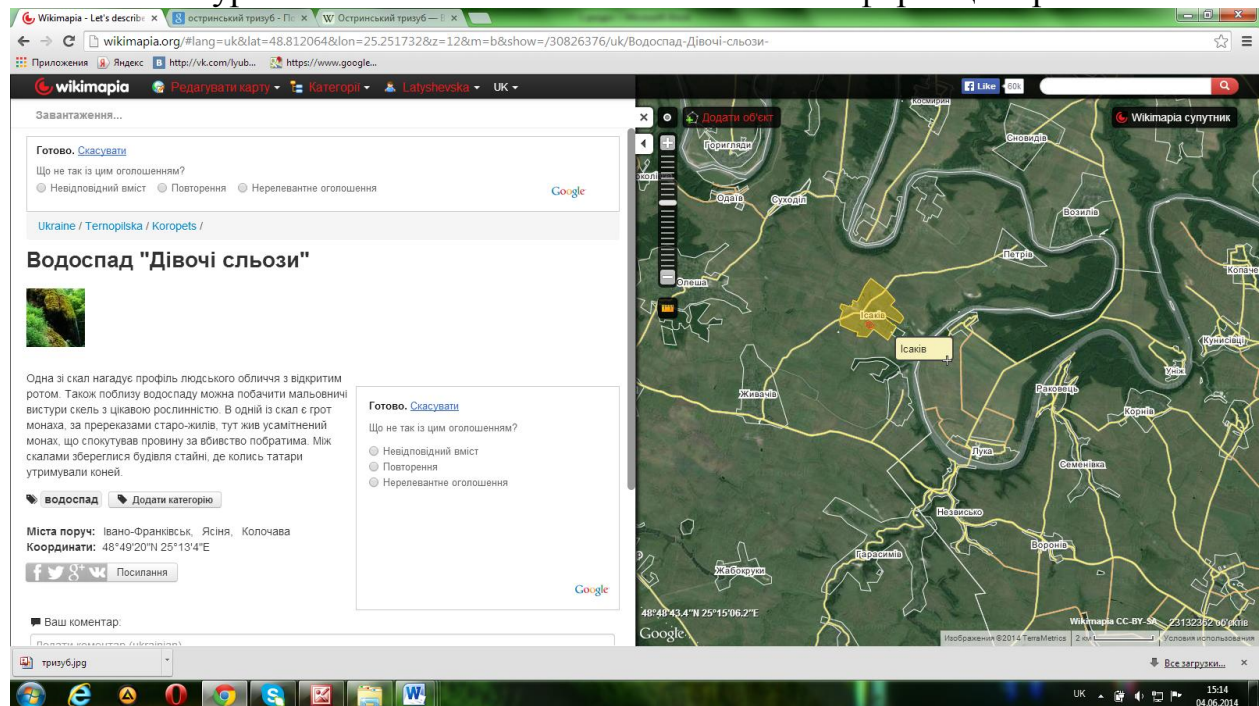

Рис. 1 – Водоспад «Дівочі сльози» - туристичний об'єкт Тлумацького району

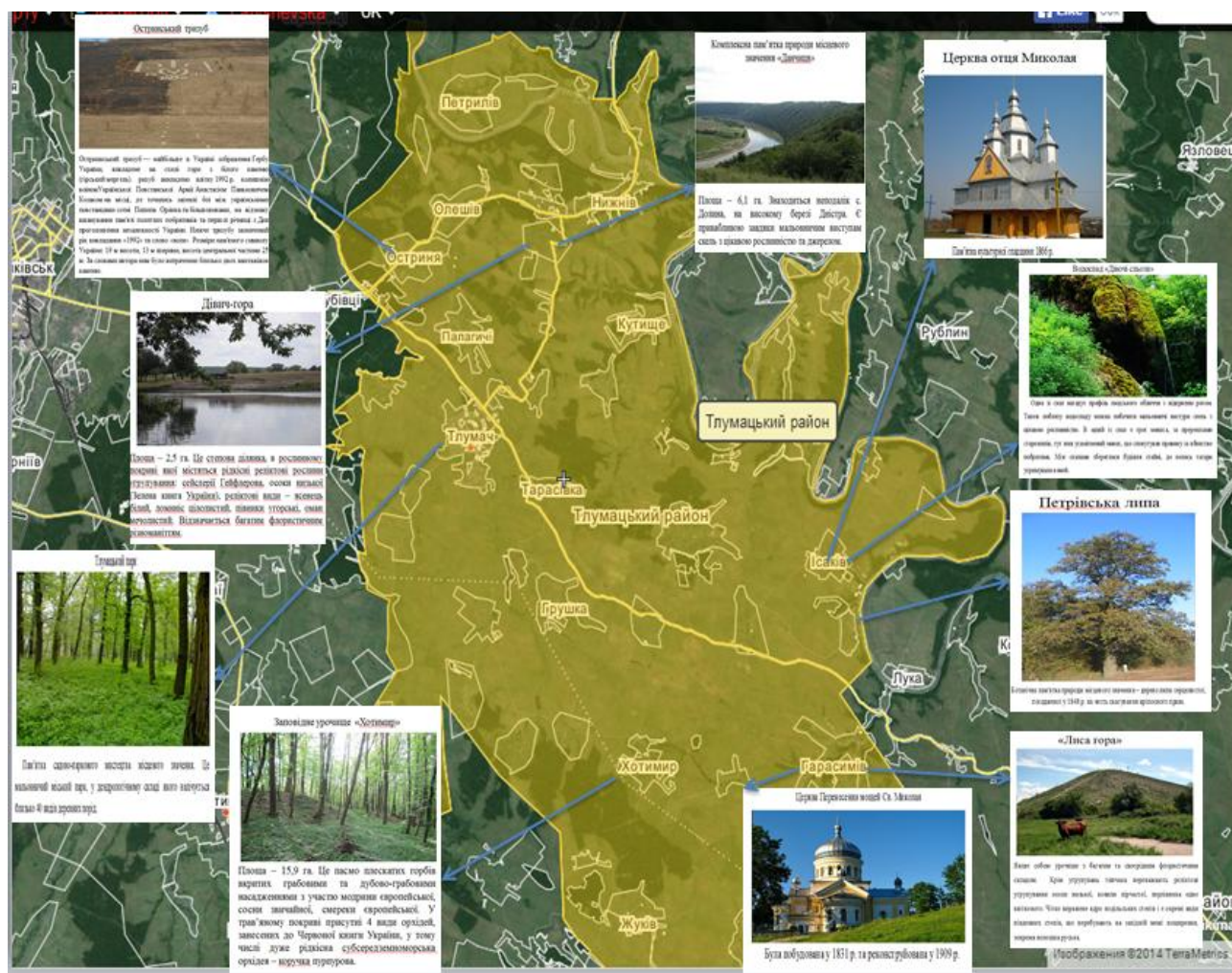

Рисунок 2 – Створена туристична карта Тлумачького району

Висновки. Тлумачький район багатий природними та історико-культурними об'єктами. На обліку перебуває 53 пам'ятки архітектури, чимало пам'яток археології та декілька музеїв. Проведено польові дослідження, фотозйомка та туристичний опис двох ботанічних заказників місцевого значення, сіми ботанічних пам'яток природи, п'яти заповідних урочищ, комплексної пам'ятки природи місцевого значення «Данчиця», пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення – Тлумачького парку та водоспаду «Дівочі сльози». Систематизувавши зібрані дані було створено інтерактивну карту у Вікіпедії, яка дозволяє користувачам переглянути онлайн всі визначні місця краю і сприятиме популяризації екологічного туризму Прикарпаття.

Список використаних джерел.

1. Методичні рекомендації щодо проведення естетичної оцінки території з метою заповідання затверджені наказом Державної служби заповідної справи від 21.04.2006, № 3.
2. <http://wikimariablog.blogspot.com/> - Вікімапія, 2014 р.